Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2022-05-04

RS 2021-0162

Regionstyrelsen

Motion 2021:6 av Victor Harju m.fl. (S) om extern granskning av programmet Framtidens vårdinformationsmiljö

Föredragande regionråd: Anna Starbrink

Ärendebeskrivning

Victor Harju m.fl. (S) har väckt en motion avseende extern granskning av programmet framtidens vårdinformationsmiljö. Motionens innehåll har hanterats vid ett tidigare sammanträde i regionstyrelsen.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

> Motion 2021:6 av Victor Harju m.fl. (S) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regionrådsberedningens skrivelse.

Regionrådsberedningens motivering

Programmet Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM) har gått in i en ny fas, vilket är en konsekvens av pandemin, men också ett resultat av att vårdens digitaliseringsbehov förändrats och utvecklats sedan programmet antogs. Att se FVM som ett projekt, på det sätt Socialdemokraterna skriver, är snävt och missvisande. Vad programmet i stället alltid handlat om är att få till stånd kontinuerlig förbättring och utveckling av regionens IT-miljö samt att bygga en modern, digitala infrastruktur som svarar på regionens högt ställda krav på mångfald, säkerhet, modernitet, tillgänglighet, flexibilitet och robusthet.

Region Stockholm ligger i framkant när det gäller modern teknik och it, det är därför viktigt att modernisera vårdens it-miljö utifrån de prioriterade insatser förvaltningen ringat in i sin åtgärdsplan, nämligen:

- Digitalisering som skapar värde här och nu för patienter och medarbetare
- Ersätta it-stöd som når slutet av sin livscykel
- Komplettera med lösningar där digitalt stöd saknas
- Skapa förutsättningar för vårdens digitalisering

Åtgärdsplanen bygger på FVM-programmets alla lärdomar och därigenom återanvänds såväl erfarenheter som kravställning från tidigare arbete med

FVM. Att en extern granskning på ett bättre sätt skulle kunna beskriva verksamhetens och patienternas behov är ytterst tveksamt, snarare välkomnar regionrådsberedningen den tydliga kopplingen till vårdverksamheterna som nu föreligger. En tydlig verksamhetskoppling har alltid varit ledstjärnan i arbetet med att upprusta regionens hälso- och sjukvård.

Regionrådsberedningen instämmer i regionledningskontorets förslag och motivering, att mot bakgrund att motionens innehåll redan hanterats i regionstyrelsen, anser regionrådsberedningen att motionen är besvarad. Vidare anser regionrådsberedningen att erfarenheterna från FVM omhändertas inom ramen för arbetet med förvaltningens redan framtagna åtgärdsplan.

Beslutsunderlag

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
2. Motion 2021:6

Irene Svenonius Anna Starbrink

Regionledningskontoret
Andreas Hölne

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-04-08

RS 2021-0162

Regionstyrelsen

Motion 2021:6 av Victor Harju m.fl. (S) om extern granskning av programmet Framtidens vårdinformationsmiljö

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

> Motion 2021:6 av Victor Harju m.fl. (S) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Victor Harju m.fl. (S) har väckt en motion avseende extern granskning av programmet framtidens vårdinformationsmiljö. Motionens innehåll har hanterats vid ett tidigare sammanträde i regionstyrelsen.

Bakgrund

Med anledning av Coronapandemins effekter på hälso- och sjukvården och dess medarbetares arbetssituation beslutade regionstyrelsen den 16 juni 2020 (RS 2019-1041) att avbryta den pågående upphandlingen av Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM), vilket följdes av ett beslut i regionfullmäktige den 23 juni 2020 om att upphäva genomförandebeslutet. I samband med beslutet fastslogs att behoven av en genomgripande digital upprustning av vården är oförändrade. Därmed gavs regiondirektören i uppdrag att inleda ett förarbete inför ett förnyat beslut om att återuppta arbetet med ett grundläggande tekniskt skifte av vårdens it-miljö, samt en åtgärdsplan för hur nuvarande vårdinformationsmiljö kan förbättras. Vid regionstyrelsens sammanträde den 18 maj 2021 återrapporterades hur generationsskifte i vårdens it-miljö kunde återupptas (RS 2020-0711). Arbetet fortgår med att modernisera vårdens it-miljö med prioriterade insatser utifrån åtgärdsplanens fyra områden:

- Digitalisering som skapar värde här och nu för patienter och Medarbetare
- Ersätta it-stöd som når slutet av sin livscykel
- Komplettera med lösningar där digitalt stöd saknas
- Skapa förutsättningar för vårdens digitalisering

Initiativ som har prioriterats enligt kategorierna har bland annat omfattat upphandling av it-stöd för anestesi och intensivvård, införande av e-remissfunktionalitet i TakeCare, anpassning i TakeCare för anslutning till nationell läkemedelslista, projekt för nytt it-stöd för graviditet och förlossning, it-stöd för hantering av den juridiska processen kring tvångsvård, pilot av ett vårddatalager samt utveckling av funktionalitet i appen Alltid Öppet.

Under 2022 kommer också arbetet med att ersätta nuvarande journalsystem TakeCare att intensifieras då pandemin nu gått över i en annan fas. I samtliga projekt inom åtgärdsplanen återanvänds både erfarenheter och kravställning från arbetet med FVM. FVM-programmet organiserades om 2018 och hade vid avslutandet av programmet sommaren 2020 tydliga verksamhetskopplingar, samt nyttjade endast ett fåtal externa konsulter och hade en begränsad administrativ överbyggnad. Genom att återanvända stora delar av underlagen från FVM samt komprimera projektledningen i enlighet med hur FVM-programmet var uppbyggt i slutskedet, beräknas kostnaderna för ett fortsatt tekniskt skifte av vårdens it-miljö kunna minskas jämfört med den ursprungliga budgeten för FVM-programmet.

Regionledningskontorets förslag och motivering
Mot bakgrund av att motionens innehåll redan hanterats i regionstyrelsen anser regionledningskontoret att motionen ska anses besvarad och att erfarenheterna från FVM omhändertas inom ramen för arbetet med åtgärdsplanen.

Ekonomiska konsekvenser
Förslag till beslut förväntas inte ge några ekonomiska konsekvenser.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Susanne Bayard
It-direktör

Beslutsunderlag
1. Motion 2021:6

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2022-04-08

Socialdemokraterna

MOTION

2021-02-09

Motion av Victor Harju mfl. (S) angående extern granskning av programmet Framtidens vårdinformationsmiljö

Under de senaste åren har det i regionen pågått ett arbete med att införa ett nytt journalsystem och andra stödsystem, programmet för detta har gått under namnet Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM). Nuvarande system är på flera sätt utdaterade och behöver bytas ut för att förbättra personalens arbetsmiljö samt skapa möjligheter för patienter att få en närmare och mer patientsäker vård. Initialt gjordes försök till gemensam upphandling mellan landets tre största regioner; Region Stockholm, Västra götalandsregionen och Region Skåne. Detta försök avbröts dock och Region Stockholm har därför sedan 2017 bedrivit arbetet som ett eget program. Vi beklagar att vi inte kom längre i det gemensamma arbetet mellan regionerna.

Programmet FVM har sett som en av regionens mest kritiska investeringar, både för att säkra hållbara systemstöd framåt men också att investeringen kan räknas hem genom effekthemtagning efter implementeringsskedet. Processen för upphandling har varit långdragen och fått avbrytas vid flera tillfällen, bland annat till följd av otillräckliga erfarenhetskrav hos leverantörer och bristande konkurrens. Upphandlingen avbröts sedan i mitten av förra året som en följd av belastningen på vården under pandemin. Socialdemokraterna fann det vara ett rimligt beslut givet det kritiska läget. Vi beklagar att projektet inte gått i mål och oroar oss för att detta ytterligare kan skada bilden av och förtroendet för Region Stockholm som upphandlingspart.

På innovations- och utvecklingsutskottets möte den 10 september 2020 presenterades en strategi för vägen framåt som en informationspunkt. Då angavs att en åtgärdsplan var under framtagande och att en prioritering för att tillgodose de mest akuta förbättringsområdena genomfördes. Informationen som delgavs utskottet påvisade även en ny riktning för arbetet. Avsikten är inte längre att upphandla framtidens vårdinformationsmiljö som en helhet, utan som flertalet delkomponenter. Tanken är även att upphandlingarna då kan ske steg för steg istället för vid ett samlat tillfälle.

Socialdemokraterna är av åsikten att den nya inriktningen kan sägas ligga i linje med den nuvarande synen på hur en organisations IT-miljö organiseras mest effektivt och med högst kvalitet. Förmågan att se system som delkomponenter skapar en större flexibilitet och en bättre förhandlingsposition för regionen. Samtidigt finns nackdelar genom att kontaktytorna blir betydligt fler och en risk att systemen inte fungerar sammanhållet. Primärt fokus för en förändrad IT-miljö måste vara medarbetarnas arbetsmiljö samt patienternas säkerhet och förtroende.

Mot ovanstående bakgrund vill Socialdemokraterna hävda att ett beslut om förändrad inriktning för arbetet med att ersätta regionens vårdinformationsmiljö måste ske på väl utredda grunder. Vi är av uppfattningen att arbetet sedan upphandlingen avbröts bedrivits på ett alltför långt avstånd från politiken och att alternativa vägar framåt inte har belysts i tillräcklig utsträckning. Vi vill samtidigt ha en djupgående redogörelse till fullmäktige av vad FVM uppnått och hur det genomförda arbetet tas om hand framgent. Det är även av yttersta vikt att skydd av patientdata prioriteras upp i arbetet för att undvika den riskabla väg som Region Skåne slagit in på, där deras upphandling av ett amerikanskt journalsystem medfört risker att patientdata kan hamna hos amerikanska myndigheter.

Programmet har, om arbetet inom 3R räknas in, kostat Region Stockholm över en halv miljard. Av dessa har 355 miljoner, eller 70 % av kostnaderna, betalas ut till konsultbolag. Till detta ska anföras att vid en sammanställning av kostnaderna är de regionanställdas interna tid inte medräknad. Skulle de inkluderas kan hamnar totalkostnaden troligen på miljardbelopp. Om inriktningen nu ska förändras måste det ställas mot hur stor del av det befintliga arbetet som därmed kommer förloras, och om det därmed kan sägas generera en högre nytta både sett till tid och kostnader. Konsekvenser av att kraftigt förskjuta tidplanen på det sätt som nu föreslås, där huvudjournalsystemet kan ersättas så sent som 2028 behöver också analyseras utifrån detta perspektiv. Teknikutvecklingen går snabbt framåt och den förändrade tidshorisonten får troligen stora implikationer på återanvändningsgraden i det material som hittills tagits fram inom ramen för programmet.

Vi kräver att regionstyrelsen tillsätter en extern granskning som belyser de ekonomiska- och verksamhetsmässiga konsekvenserna av att behålla alternativt byta inriktning för arbetet med att ersätta regionens vårdinformationsmiljö. Dessa konsekvenser ska utredas både på kort- och lång sikt. Analysen bör genomföras skyndsamt och färdigställas så fort det är möjligt för att inte förlora tid. Därefter ska vägen framåt sammanställas i en åtgärdsplan som beslutas i innovations- och utvecklingsutskottet samt i regionstyrelsen.

I samband med beslut om åtgärdsplan bör regionfullmäktige även fatta ett nytt beslut om tillhörande investeringsmedel. I majoritetens budget för 2021 kan vi se att investeringsmedlen för FVM på 1,2 miljarder kronor ligger kvar. Dessa bör strykas och ersättas med nya medel som en följd av ett nytt genomförandebeslut.

Politiken har en skyldighet att säkerställa att resurser har använts på bästa sätt. Frågan handlar i grunden om personalens arbetsmiljö och patientsäkerheten. Att 3R och FVM dragit ut så långt på tiden med begränsade resultat innebär också att stor del av vårdpersonalens digitala arbetsmiljö har stått helt utan utveckling under lång tid. Vi måste säkerställa att det skyndsamt görs insatser för att förbättra den digitala arbetsmiljön i vården.

Med bakgrund i ovanstående föreslår vi regionfullmäktige besluta:

att regionstyrelsen tillsätter en extern granskning som belyser de ekonomiska- och verksamhetsmässiga konsekvenserna av att behålla alternativt byta inriktning för arbetet med att ersätta regionens vårdinformationsmiljö. Denna granskning ska även redovisa så väl koncerninterna kostnader som externa.

att regionfullmäktige ges en redogörelse för resultatet av FVM samt hur det arbete som genomförts tas om hand framåt.

att resultaten från den externa granskningen sammanställs i en åtgärdsplan som ställs under politiskt beslut samt att regionfullmäktige föreslås ta förnyat beslut om tillhörande investeringsmedel

att investeringsmedlen tillhörande programmet Framtidens vårdinformationsmiljö stryks ur budget 2021

Stockholm den 9 februari 2021

Victor Harju (S) Talla Alkurdi (S)

Petra Larsson (S)